

Pomhaj Bóh!

Sy-li spěval,
Pilnje džělaš,
Strowja ēe
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosé ma;
Bóh pak swérny
Přez spar měrny
Čerstwosé da.

Njech ty spěvaš,
Swěrnje džělaš
Wšedne dny;
Džen pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočn ty.

Z njebjes mana
Njech ēi khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokrew ēe. F.

Sserbske njedželske lopjeno.

Wudawa ho kóždu žobotu w Esmerlerjez knihicjischczeni a placzi schtwortlētne 2.— hr. s portom 2.50 hr.

Na ſvjatočničku.

Efes. 1, 15—19.

„Swojath je našch Bóh — wschitke kraje ſu jeho čeſce połne“ — klinči tak runje k Swojatkam, kaž tam w ſvjatnizb profeſta Jeſajaž blyſčeske. Haj Boži Duch, jeho jaſnoſez a kraſnoſez njech nam w nowej pyſche ſtwórby žo ſjewi, kiž je ſe naſcha ſemja ſažo wobleſta. Schtó ſměl ſwojej wocži, ſmoje wjeſhele wot tuteje naſad džerzeſz? Farifejſtwo mohlo to lohzy býč, kaž je něchtó prajíš, schtóž by jenož ſnutſtowne ſloženy a ſvjatb rěkač džył. Toli ſvijatowna myſl a ſvjecizna jenož tam bydli, hđež, kaž je to Jeſajaž, tón kralovski profeta, we ſvjojim widženju dale ſhonil. (Efes. 6), tole praschenje pichitupi: Schtó ſym ja? a hđež tón ſenjes ſam jeho ert a ducha ſ mozu wuhotuje ſa jeho kraleſtvo blyſčbu ežiniež.

Rjeje tež tam tak, ſo Bože ſjewjenje w ſvjatym pižmje na to wuńdze, ſo by był „czlowjek Boži dokonjany, k wſchemu dobremu ſtukiej hotowy?“ (2. Tim. 3.) Wo tym tež ſw. Japoſchtoł Pawoł we wažnym liſcze na Efesiskich, kiž je tak rjez na zjaku ſyrkej pôzlanh, nam dženka k ſvjatkam piſche, na to njeſchęſtava, kaž w epistolii cžitamy, w ſwojej modlitwje ſpominacž — a tak my ſobu nutrniye rječimy:

Božo, daj wulke wobnowjenje po ſnutſtownym nam
kſcheczjanam na ſvjatki po duchu, myſli a možy!

„So by Bóh naſcheho ſenjeſa Jeſom Chrysta naim dał
ducha roſuma a ſjewjenja“ — Duch je. Bóh je Duch. Rje-
pytajmy jeho ſ wocžomaj w ſemſtej kraſnoſeſi, niz w blyſčenju
hwědow. To mohlo naſ ſkonečne ſažo k materialismej ſbli-
giez, kiž we widomnej a ſapschiomnej macziſnje ſwoje po-

ſlednje a najhlubſche widži. Kaž ſmužaze to, ſo najnowſcha wědomnoſcz ſama ho temu nahlađej bliži, ſo njemóža ho ſkonečne přenjotne proſchki w tuthym ſvěcze ſ cžlowěſkimi ſrědkami ſa-
pſchijecz a ſu njematerialne. Hđež ho wěra do materialneho ſaſtanje, tam ho ducha wliw ſapocžne. Haj, wěra do Boha potom naſtanje. Cžlowjek ho potom nowy ſczini po ſnutſtow-
nym. Džak Bohu do wěčnoſče, džak tež jemu a kħwalbny kħerluſch k tuthym ſvjatkam, ſo Bóh dawa ducha k ſvjogeniu ſamemu bójſkemu pôsnacžu! Njech ho nam ſ jeho pomožu ſjewi, ſo je ſvjaty Duch to wulke, ſchtož chze cžlowjeftwo wobnowicž. Pyſches wſchitke ežazh, tež pyſches naſch tak jara na proſne, nje-
bójſke wužiwanje ſwěta ſloženy to wostanje: Fa wěrju do ſvjateho Duchu. Duch je tak wažny a wulki kaž Bóh a Sbóžnik ſa-
kſcheczjanſtwo. Teho dla jako tſecži k tymaj dwěmaj pſchistupi Duch jako wobnowjenje ſ wylzoſa. Bóh ſwarnuj, ſo nam njebył jenož wěz blyſč. „Woni ſu“, praji něchtó, „wucžaz y kſchecz-
jenjo“, kiž ſu žebi duchowne dželo ſa powołanje ſiwiſtenja wu-
ſwolili a maja w roſkładzenju a ſaſtanju kſcheczjanſtwo mu-
ſchilnoſcz, a w nim ſwoju krónu a ſkonečne njeſmjerinoſcz ſvě-
jeho mjena widža. Woni Duchej blyſča, ale jeho ducze pyſches nich njeúdze.“

„Bóh daj wam roſkładzenje wocži wachaje m y b l e“, Pawoł kſcheczjanam pſcheje, ſo blyſče pôsnali, katra je ta nadžija naſcheho powołanja.“ Wocži ſtej tak ſa naſche wſchědne powołanje trěbnej. Wonej móžetej ſamej wěz, jich myſli, trje-
banje a wobknježenje ſapschijecz. Dha wſchaf ſu hžo we wſchěch ežazach bôle pſchewidžazh na to poſaſowali, ſo by cžlowjek jenož ſ wocžomaj, ſ poſaſowanjom, p̄ojm̄y praktiſz̄y roſwucžowacž nima, ale runje tak jara po duchu, ſo by ſam ho namakał a

wobtivjerdzil. Sdželanoſć a roſtoivanju parſchovnſkeho a du-
čowneho bveča zygle wožebje leži. A tajzy ſo potom ſa powo-
nje čažneho živjenja najlepje pſchihodža. Kajki dobry pod-
ložk tajfile naħlad tež ſa dučowne živjenje a ſbože! Tak dha
ſawěſeze wulke nawuſnjenja, kħmanoſć we warbowanju pjenjes
abo pſcheinata kultura teju wažnoſeze nimaja, kiž ſo jin je
wjetſha pſchipofaſuje: rošhwetlenej woczi, myſle ſa węcznu
nadžiju, ſa kražnoſć herbſtwa ſwiatlych tomu pſchewaža. Horze
žadanje, dučownej rošhwetlenej woczi mēz a ſ tym ſnitskowne
ſbože, to tež dženha w njelicžomnych duſchach bydli. Sbóžu
mēr ſe ſnitskowneho rošhwetlenja wulhadža! A kaž tajki,
kiž je po ſwojim ſnitskownym wobtivjerdzenu, tež ſterje ſtejo
wostanje, hdž njeſbože a domaphtanje wot wonka ſo nits
čiſheči, tak tež kſcheczijan na poſlednju nadžiju a ſbóžne herbſtvo
ſhlađuje. Bóh daj nam rošhwetlenej woczi a myſle tež
pſchi naſchim ſwiatlych poſluchanju a čitanju. Cžliwjeſej,
kiž běſche pſches puſte živjenje a bjesbóžnoſć ſnath, hčhi kſche-
ſcijanski fraktaſ ſ napiskom „Pſchihotuj ſo, ſo pſched Bohom
ſjewiež“ pſchipóžlali. Tón rošhněwaný čžysche prjódzy knižku
ſpalicž, potom pač ju, ſo by njeſto ſ hmečham mēl, towarſhč
runje myſle dale požla. Tutón pſcheklapjeny pſchi ſłowich
ſapopadnjeny pocža ežitacž, hacž jemu bójſke ſhwetlo ſeffhadža
a wóu pižničko druhemu towarſhčej dale požla ſi uva ſamym
žohnowanjom. Hlej, woczi duča jom! Tak ſo dapielni, ſchtcž
ſwiatki poſvedaju: „Jeni mějachu ſwój ſměch, zym druhim
pač džesche to pſches wutrobu.“

Bóh daj wulke wobnomjenje nam kſcheczijanam po m o ž y.
Na poſchto! widži ſylnie rěki mož ſi wýšoka do kſcheczijanstva
ſo lecz, hdž pſche: „Bóh daj wam, ſo býšeče pſouali, fotra je
ta pſches mēru wulka móz pſcheczino nam, kiž my věrimy! Ža
wěriužych, fotiž ſu ſ duča, kiž w nim kħodža. Jako Boži džecži
w ſacžu ſu: „Wſchitko je ſo nowe ſčinilo! O, ſo býchaq my
kiž ſměny ſažo tónle róčny čaž ſhweczicž, to živje ſacžuli a
ſpóſnali. My móžemy na dobrém polu ſtukowacž, luboſcž, učer,
pſcheczelnoſć ežihoſež pózetiwoſež dostač, ale tež druhim ſobu
woptacž dacž. Stejný ſ zýlhy naļeženjem ſa iwi!“

„To rěki ſhwedženja ſo ſchunja do ſhveta“ — tak ludowy
dučowny kħerluſch praji. Hdž čžemny ſa naſch lud, tež ſa herbſſi
lud, džekacž, ſo hladajny, ſo naž tajki nowy duč rje-
natylky, ſo my ſnanoo ſe ſwejerſhnym rězenjom, pŕoſdnym ſpě-
wanjom abo knicžonym hracžom ſjawnosći a ſebi ſefchodžili
njebyčmy. Tež naſche wožadž, a Bóh čžyl to ſpožežicž, dyrbja
ſo pſches Božu móz a waschu pomož, libi kſcheczijanshy mužojo
a kſcheczijanki, požhnowacž. Móžnoſeze je podata; nimacže wy
jeje? Njevidži ſo žaneho žohnowanja ſa wami na duſchach a
w ſadžerženju druhich? Prosheče — kaž ja poſchto! njeſcheczata
to činicž: Bož požylí a wuhotuj naž po duču, myſli a mož.

Hanjen.

Na ſwiatki.

Zan. 3, 16—21:

Schwetlo kudži a ſacžeri čemnoſć.

Hlók: Sa ſ zykej mojej možu ſo tebi re.

Pſchihodž, Dučo Boži ſwiat, ſo nam jažnoſć njebjessa,
ſa trſchtarja nam daty budž naſcha kħowanka,
ſo ſhwet nam njeſchknodži! — Tón we ſlum ſlepny leži,
hréč ſ možu nad nim ſužeži, ſo wbohi jałoſcži.

Bóh do ſhweta je podal ſo nam Għajna ſhwiežo,
nam hréči huadju wodal dla džesča lubeho;
wón chze nam ſbóžnoſć dacž, hdž wěrimy do njeh,
ſmhy ſwobodni pſches njeho, naž njež ſatmač.

Pač njevěra ſhwet kudži, je ſ winu ſlaženja;
ſo w ſlepoſczi wón bludži a čemnoſć lubo ma. —
So pſchihodž ſhwetlo je a pſcheczini jo hidža,
hdž jažnoſć jeho widža, je waſchnje nablaſne.

Schtóž prawdu cžini Božu, na ſhwetlo wuſtupi;
ſo pſchelamal je ſo ſbožu, ſampaſchnje njeħreſchi;
Duč Boži wodži joh', je ſprawn h' wuſhwobodži,
jom' Ducha nowoh' ſplodži, — cžma ſhubila je ſo.

Hlej! Džecži Boži wodži Duč Boži wobſtajne.
Wón mile do nich plodži, ſchtož kħwalobne wſcho je;
je wodžer pſcheczelny. — Schtóž poſkuſchi je jemu,
je wotrjekny ſo ſtemu, — dže ſo njebju ſbožoway.

Budž, ſwiatly Dučo, jažnoſć nam twoja witana;
njech njebjessa naž kražnoſć nět wabi ſe ſhweta!
Wſħak powolani ſmhy pſches tebje ſo Božom' raju,
hdž ſbóžni herbſtvo maiu, — tu toho ſawdač ſy.

Njech ſchit iwoj mózne kryje nož ſlabnych w tyſchnoſćji,
ſo živjenje nam taje pſchi čažnej bědnosći!

Budž ſtudžen wježela nam ſbóžneho na dróſy
ſo ſpěchnej džetej nosy do njebjey ſe ſhweta! —

Nabožne pocžahi evangeliſtich Sſerbów ſi bratrowiſkej gmejnje.

(Skónčenje.)

5. Bratrowiſka gmejna ſe ſnamjenjom živjenja a žohnowanjom ſa džemniſchi čaž!

Njeſto zygle wožebite ma „gmejna“ na ſebi, ſo pſches Němcy
kaž Endželsku a Ameriku roſpřeſtajena wobſtoji. Podomne
kaž Herrnhut a Wjelfort ſu tež jejne druhe měſtačka ſe gmejn-
ſkimi a zyrlwinſkimi naļežnoſćemi w ſebi ſjednoczene a maji
podominje kaž „towarſtwa“ a „družtwa“ ležomnoſeze, wilowar-
ſiwo, industrialne pſchipravu a kapital w ſhromadnym ſarjado-
wanju. Tak Niſka, Gnadenberg, Gnadenfrei, Gnadau, Christians-
feld (w Schleswigſkej), Königsfeld (w Badenskej). My nje-
moženy tajke ſjednoczennwa w naſchim herbſkim woſkřežu mēcž.
Duž je widžecž, kaž ſo dale bôle tež „bratrowiſy“ ſi w on ſa č
jich kħdliſħeżow ſaħħduja, kaž nowiſchi čaž ſe ſwojim wobkho-
dom a warbowanju to ſobu pſchinjeze. Hižo pſches tſecžiū
„bratrow“ tač „monkach“ bydli. Wěſo radu do tamnych čižich,
čiſtých, pſches naſche ratařskie wži wuſběhnjenych měſtnow,
pſchede wſchěm do Herrnhuta ſaſtupiſch, dokelž maja wone pſchede
wſchěm „kſcheczianski ras“, bjes ſhwetnego hoſka, korezmarskeho
živjenja atd.

Njeſkomidžny tam poħlaðacž! My Sſerbio, kiž ſmhy po
wózow waſchnju pobožnje ſmyħleni, mamu to ſame ſacžuwanje
kaſkež tamni. A naſcha herbſka kupa hiſcheče čiſcze ſnamjen-
tanyny kħdliſħeżow, kiž tež kaž kupy woħrjedž morja ludow
leža, ſbyla njeje. Hladajny ſ ſnamjenju ſa naž na ſkledowaze:

Bratrowiſka gmejna haji, kaž jejne nijeno praji, to wa ē ſch-
noſe ži wjeſtja. Kaf hromadje džerža. Hdž pola naž
něhdy nabožne, miſiōnſke towarſtvo byla, ſu nětka „herbſke
towarſtwa“, kaſkež mamu w najwjažy zyrlwinſkych wſch —
wažnoſež dostače. Njevěra, njemore živjenje ſ ſajmnejſcha ne
poſlednich wot doma měſta nima. Wěra pola Herrnhutſkih niz
tač we wuſnacžu, ale w živjenju wobſteji. „Maſch Sbóžniſka
lubo?“ to je stare „bratrowiſke“ praschenje. Wožebje tež we
zyrlwinſkym naſtupanju na ſhromadnoſć džerža, kaž ſebi ſo
prawom žaneho Sſerba myſlicž móz njeħrbjal, kiž ſemſhi nje-
hodži. „Bratſja“ tam tač pſchi liturgiſkych a ſpěwanskih hodži-

nach hromadze pschiindu, kaž tež hischezenje a pohrjebh jako wobhadnu naležnosć wobhlađuju. Dopomimy ho pschi tñm narejane khersusche s jich zyrkwe, kiž radh spěwamy, kaž wot Ginzen-dorfa: „Duscha s duschu siednoczena”, „Jesu prjedy dži”, „Ta krej a prawdoscē Schrystuha”. — Wot jeho žyna Christijana Renata: „Kiž ho tudi s Bohom sesshadzam” (w „Harfje”)! Kač hluvoko je nabožne sacžicē „bratrow” do naž pscheshlo, hdjž ſebi pschi werowanjach tajki khutny hlož ſa mandželstvo pschejeja kaž: „Hdjž je wutroba psches kſchiz ſrudzena — wotewrjónu ſam njebla wrota nam”.

Hdy by našch čaž a našche Sserbowstwo wjazh Herrnhutſkeho sprawnego ſhromadnega dželanja mělo, dha by ſo ſoziſte praſchenje wotmolwiſto. Tamni ſo ſnajeja, ſnanu ſebi „th” rěkaſa, kaž tež Sserbjo radh ſu ſebi k pomožu a wožebje na dobre domjaze a ſu vjibru e živjenje džerža.

Se živjenjom hromadze ſkuſtowanje dže. Wſchitz tam ſa Bože kraleſtvo a pschede wſchém mižionſtvo něſchtu ežinija. Schvōz gmejnna ſtuſkuje, to ſo tež jeje ſtaſow widomnje dótka. A hdjž hischeze dženža Herrnhut ſ mižionſkimi pschednoſchlam a ſhvětlowymi wobrasami k nam pschiindze, jich pschi-jimajmy. My ežemny ſa jich mižionſtvo wopor wysche měcz, tež lětža ſa jich mižionſki doš (wuzini 685 thžaz hrivnow), a ſebi prajicē, ſo maja woni 100 000 wobroczenych ſaſtupowacé, wjazh hač ſ wjetſcha druhe mižionſtwa. Hdjž hischeze tu a tam „di-aſporſki” bratr do farſkeho abo druheho doma pschiindze pohladaež, ſtare počahи wobnowicé, nowe wjaſacé, ežemny jich wutrobnje jako bratrow w tñm Knjesu witač a hospodowacé, po Hebr. 13 „Hospoduječe radh”. Dopominajny ſo, ſo woni něſchtu wot teho žohnowanja, kiž ſu wózjo dostaſi, hischeze pschinjeſku. A my teho trjebamny.

Hischeze dženža wot Herrnhutſkich tač nijenowane „hejlo bratrowskeje gmejny”, t. r. bibliſke měſtna ſe ſtareho a noweho testamenta — kóždolětne wuſhadzaze — widomny ſwjaſt ſa wěru a modlitwu po džebaczybzazach Bože džeczi wſchudze ſjedno-čeja. Po zyklej ſemi tač wothlóž klineži wot Jeſuhoſweje proſtiv: „So býhu wſchitzu jene byli”.

Bratrowska wožada je pschezo dobre wocžehnjenje džeczi a mlodžin ſpěchowala. Wyschshi wocžehnjerſki wuſtan je we Niſkej. We Wjelkowje je dobra ſchula ſa hólzow a ſa holzy. Kunje do Wjelkowa a Herrnhuta ſu derje ſmyžleni a wo kſcheczijanske wocžehnjenje staroſčiwi Sserbjo, kiž móžachu a ežychnu na ſwoje konfirniěowane džowki něſchtu wažicé, do wocžehnječnje džowkov na jene abo wjazh lět ſkali. Tež je to ſkonečnje druhim ſobu k lepschemu pschischlo. My drje njecham, ſo býhu ſo našche džeczi wot ſcherokeho ſtěta wufamke — tola k jich wěrenemu ſbožu trěbne wostanje, ſo ſo, kaž w bratrowskej wožadze na to, ſchtož je prame, wérne, lubosne, cžekne, pôzecziwe a ſchtož ma khwalbu, ſwucžuju, a to ſo dozpije, hdjž ſo wot konfirmaziſteho woſtarja dužy domach abo w někajkim tajkim wuſtanje duchownje hladaja, paſeja a roſwuežuju. So býhu našche po-kracžowanske ſchule ſa hólzow a holzy ſa to ſobu wužitk měle.

Bratrowska gmejna je ſo ſwojeho „wožadnega ſtarſkeho”, kaž Jeſuha nijenuja, psches 200 lět doſtojna woſokasała a jeho hnadu dostaſi a wudželovaſa. A to w poſornosczi bjes ſarijeſtwa. Wona ma wježoſky jubilejſki dženž 17. ſmažnika t. I. Našcha ſakſka synoda je hižo psched kóžkem ſwoje pschipóſnače a ſbožpſchecža wupraſila.

My evangeliſh Sserbjo ſo k temu ſ wutrobi pschisamknjem. Edobne by bylo, hdjž býchmy to hischeze ſjawnje a wožebje poſokali. Njech wostanje bratrowska gmejna „město na horje”, kaž Jeſuž ſwoje gmejne to pschirueži, njech wostanje ſhvětlo ſhweta a kóž ſemje.

Slothy ſaſtojnski jubilej

ſhvjeczi druhí dženž ſwiatkov ſaſat ſic. Mróſak w Hrodžiſchezu. Tež druhý ſu hižom tajki dženž docžakali, ale woni běchu, hdjž jón ſhvjeczach, dawno na wotpočzinku. Naſch jubilár pak ſmě jón w ſaſtojnſtwje ſhvjeczic, w poſnej cjerſtwoſci možow cžela a ducha a teho ſo ſ nim ſraduje jeho dom, j. ho wožada, haj zyke evangeliſke ſſerbstwo. A hdjž naſche ſopjeńko na tuthm wažnym, wot Boha ſpoženym dnju jeho ſ wožebithym „Pomhaj Bóh” ſtronja, dha woni ſ jubilaroweho rta džakne wotmoſtvenje ſkylſhi: „Haj, Bóh wjerſchň je pomhaſ; budž khwalba Bohu ſamemu!”

Knjes ſarař Mróſak ſo 29. oktobra 1845 we Wulſich Šdžarach jako ſyn tamniſcheho kantora narodži. Budyschſki gymnasij wuſhodžiwiſhi won w Barlinje na bohoſkowſtvo ſtudowasche a na to doſkladne pschihotowanje ſa duchowne ſaſtojnſtvo we Wittenbergu doſta jako ſobuſtař tamniſcheho předářſkeho ſemi-nara. Pjatý dženž junija lěta 1872 ſo jemu we Wróžławju psches generalneho ſuperintendentu Erdmanna duchownſka ſhvjeczijna wudželi. W ſamym ſečze bu won ſ faraxjom w Hrodžiſchanska ſhvjeczijna ſchwadze. Dvě ſečze poſdžiſho ſo do Maſeſchez pscheſhydli. Kač ſo Maſeſchanski Boži dom njedželu jako njedželu pjeſnjeſche, jako našch jubilar, wuhotowaný ſ wožebithmi darami ducha ſ mlo-đostnym ſahorjenjom tam ſwoje ſaſtojnſtvo ſaſtaſwasche. Po kóžkých lětach won tež tutej wožadze Božemje praji. Kaž Bóh něhdý k Abrahame džesche: Dži ſ twojeho wótzneho kraja a ſe twojeho pscheczelſtwa do teho kraja, kotrež ja tebi poſakacé budu, tač won hischeze dženža kóždemu město jeho powołanja pschi-poſakaze a ſa naſcheho jubilara běſche to Hrodžiſchanska wožada. Šſlawnaj předarjej běſhtaj jeho předownikaj: wožniwy Hilbrig a Ebert, tón muž po Božej wutrobi. Do jeju ſtopow je našch jubilar ſtupaſ a je ſ khutny ſhvěrny ſaſtaſwanjom ſwojeho ſhvjateho powołanja k temu dopomhaſ, ſo je Hrodžiſchezo tež w duchownej myſli bylo a wostało město na horje.

Nochzemy wo tñm rěcžecž, kač je Bóh naſcheho jubilara pschi-wſchitlím cžekim, kotrež je tež won ſhonicz dyrbjat, w jeho domje žohnoval a ſwjeſzelit, tač ſo won mjes ſwojimi ſteji jako patriarcha, cžesczeny a lubowaný.

Nam naleži wupraſicž, ſchto je won ſwojej wožadze byl. Wažiſch tñ ſebi, luba Hrodžiſchanska wožada, Božu wulſku hnadu, ſo ſmě ſmětlo dleje hacž 4 lět džeczi njedželu jako njedželu k nohomaj twojeho ſhvěrneho duchowopastyrja ſydač, jeho hluvoko ſe ſhvjateho pižma cžerpane a ſ kſcheczanskeho ſhoniſenja narodžene předovranja ſkylſhič a jo lěto won, lěto nits ſhonicz: Boža ſtudnicžka ma wodh doſež ſa wſchitke lacžne a tñ ſchene wutrobi? Pod jeho wuſtojnym wodženjom bu twój Boži dom natwarjeny, kotrehož jednora, ale wožebna rjanosež kóždeho ſemſcherja k nutrnoſci ſbudžuje. A ſchto je won hejval jednotlitvym ſtaſam ſwojeje wožady jako jich duchowny wótz byl a je, ſnaty kaž ſ wafchnjom naſcheho ſerbſkeho luda tač tež ſ wu-kaſami ſhvětneje wyschnoſce, někotremu tež w ſmonkownych wězach radžicž wjedžaſ.

Jako ſynej wucžerja je naſhemu jubilarej wožebith dar wucženja ſpoženym a teho dla ſo po ſmjerčzi njebo ſararja Žmiſha wodženje ſerbſkeho předářſkeho ſeminara do žaneje wuſtojnſcheje ruki poſožicž njemóžesche hacž do ruki Hrodžiſchanskeho ſararja. Najwiazh našich mlodžich ſerbſkich duchownych ma ſo jeho roſwueženju džakowacé, ſo móža ſ wuſtojnym trjebanjom ſerbſkeje rěče ſwojej ſerbſkej wožadze ſkuziež, haj někotremu mjes nimi je Hrodžiſchanska ſara byla kaž malá univerſita, hdjž je ſo jemu wjele teho roſjažnilo, ſchtož běchu jemu wucženji mužojo na univerſicze njejaſne wostajili.

Wot lěta 1906 ſem běſče naſch jubilar ſ pschedzkydu ſherbſteje předáſſeje konferenz⁹ a je ju 15 lět doňho ſ měrnej, ale ſ wěſtej ruku wodžit, je ju, hdyž je trěbne bylo, muſtojnje ſaſtu-
poval a prawa naſchich ſherbſkých woſadov raſnje ſchfitovaſ. Boroči, wot wěſteje ſtronh ſběhnjene, muwostaſe njeiſu, ale wón
ho ſ tým njeje ſamylíčz daſ, mudrje wotvažujo, ſchto je móžne
a ſchto njemóžne, ſchto ho dozpicz hodži a ſchto niz. Tač je
pod jeho wodženjom kódz naſcheje ſherbſteje předáſſeje konferenz⁹
měrnje ſivoju čaru jěla, hdyž ho tež druhdy žołny ſběhachu,
ſwój wothřijený fónz we wocžomaj, Bože fraleſtvo w ſherbſkých
woſadach tvaricz. My ſimy naſchemu jubilarej ſa wſchitku
prózu, na wodženje ſherbſteje předáſſeje konferenz⁹ nałożenu,
ſ wutrobu džakowni. Muſtojný a doſtojný je ho wón ſwojimaj
prjedownikomaj w tutej ſlužbje pſchisaměný, njebo fararjomaj
Gmischej a Žatubej.

Ale našch jubilar je šo tež pſches ſerbske woſadu won
ſnaty ſežintiſ jaſto doſholských ſobuſtau naſcheje ſrajneje ſynodu. Wuswoleñy pſchede wſchém mot ſaſtu pjerjow němſkich woſadu,
kotſiž mějachu ſt niemu довѣrjenje, je wón roſumiſ, na ſynodę
ſerbske mјeno ſt czeſczi pſchinjeſcz. Na jeho hľóſ ſu tam radzi
fedzbowali a jeho ſhonjenu radu ſebi wažili. W nětečiſcej ſy-
nodę je wón na nowej woſtawje ſa naſchu ſrajnu zhrfej ſobu-
dželał, ſtajnje ſo wo to prózujo, ſo naſche ſerbske woſadu nje-
bychu pſchitroſchene byſe a ſo by ſo jim wěſta ſantostatnoſež
jich zhrfwiného ſarjadowanja ſaruſowała. Raž w naſchej ſraj-
nej zhrfwi tak je naſch jubilar tež na ſynodę najſtarſhi duchow-
ny. A jaſto ſo tam pſchi jeho wýſokich lětach na jeho czerſtvo-
ſeži džimachu, móžeſche wón wotmoſwicž: „Eſym toſa Šerb!”

Wjazd hrócz je našch jubilar česczenth. Albrechtový rjad I. rjadownje jeho phschi. Lipsčanska theologis̄ka fauulta je jenú titul theologis̄keho licentiath spozcziła.

Nasłuchaj, „Bomha! Bóh“ žane rjady twudžělecž nje-
móže ani žane českne titule spožcžicž, ale s twutroby wone pscheje:

M. W. B.

Syrfej a jidat.

Sswjatkowna swjeſelaza powjescz bě to, fotruž na Bože ſtpicze ſwoň naschich evangelskich zýrkwjoſ roſnoschowadu: We Wittenberku Lutherowym ſcžinichu evangelske zýrkwoje ſwjass zýrkwjoſ. To bě najrjeńsche a najpěfnische ſazwěczenje ſwjat- kow, fotrež ſu narodnính ſſchescžanskeje zýrkwoje, ſſchescžanskich wožadov. Schtož je bylo psches lětſtotki psčecze a poipht, to ma nětko wěſty ſaložk a ſapocžatk: wſchě to roſtorhane evangelske zýrkwoje nětko jedyn zýlk! We Wittenberku ſjewi ſhromadženym rano piſkanje ſ wěžow a furrenda, ſo je to wožebith džeń. Wo jſtvoje, w fotrejž je Luther bydlil, wotmě ſo frótka ſwjatočnoſcz. Wot tam poda ſo ſwjatočných ežah, naředowaných wot mlodžinh ſ khorhojemi, pod ſwonjenjom wſchěch ſwonow do hrodoſſeje zýrkwoje. Tam bě w 10 hodžinach ſwjatočna Boža kluzba. Prě- dowanje bayerskeho zýrkvineho wodžerja pokasa Jeſuha jaku teho, w fotruž ſo wſchitzh evangelszh namakacz a ſjednocžicž dýrbja. Po prědowanju ſwoła pschedžyda němskeho evangelskeho zýrkvineho wubjerka president dr. Möller, ſastupjerjoſ zýrk- wjoſ, ſo býchu ſwjatočnje pschistup ſ ſwjassej zýrkwojow mu- prajili. Na to wuſtupichu po rjadu 40 ſastupjerjoſ wſchěch

28 němſkých evangeliſtich zv̄kivjow. Nejwjetſha ſ nich wuſtupi
prěnja: evangeliſta zv̄kfej starých pruſtich provinzen, najmjenſha
ſ nich wuſtupi poſlednja: evangeliſta zv̄kfej krajika Birkenfeld.
Burgle zunjo piſtachu. Wyſche měſtna, hdzež ſemſke powoſtanſi
naſcheho reformatora Luthera wotpočujuja, na bliže, ſ Luther-
weje iſtvý tam ſtajenym, ſapiſtachu wſchě ſe ſwojim mjenom ſo
ſa „ſvjaſt zv̄kivjow”, pſchiftajiwſchi ſ podpiſmej ſłowo biblije.
Po ſkónečazných ſłotwach president dr. Möllera buchu ſa widomne
ſnamjo tuteho wulzý wažneho podenídzenja wěnzy położene na
rotvaj Luther a Melanchtona. Wyſkaze hallelija ſběhaſdhe
ſo ſ njebjeſkim wyžoſcoſzam, wuſowjedajo Bohu džak, ſo hro-
madu je ſwiedſt zv̄kivje evangelijona. Š dyptom 12 hodžin
wopusčežichu ſhromadženi Boži dom a ſwoň roſnježechu pſches
evangeliſte kaje wježołu powjescz.

© bliffa a f dalofoa.

— Na Wóžmužowej horje na mjesach Wósborkiskeje, Kschi-
žotowskeje, Ketlicžuniskeje, Kožacžicžanskeje a Kotowiskeje wožidu
živjecžes he jich ita eon zeličich, wožeb; mlodžina, wulku a
mała, na Bože stpicze rjany lěžny a hórfki nabožny živjedžen.
Nječ tež Bože žlonežko dužy na horu pschederje s nami niěnje-
šche, tam w khłódku schtomow bě rjenje. Do dala hladamy na
polu, luki, wjeski našcheje rjaneje lubeje domisny, kotrež je nam
Bóh Knjeg tak rjenje s mejskej phchu wudebił. Posauhy Wu-
francžanskeje wožady saſlinežachu s khěrluskom. Wósborkski
duchowny pominasche se ſawodnym žlowom džakowanju ē Bohu
Wjerschnemu. Duchowny Reuter s Draždjan, mnohim wójn-
skim woždželnikam s pola derje ſnath, rěcžesche w jadriwych, ſa-
horjazých a hnuijazých žlowach ē wulkim a małym, ē mužskim
a žónskim, ſkónczejo s tutej rěčžu živoje evangelistiſke ſtutko-
wanje, w kotrémž bě wot njedžele Rogate ſem Wósborkiskej wo-
žadže žlužil. Častupjer pruskeje zyrkwe, Hbjelscžanski duchowny,
počasa na ſvjaſki, kotrež mjesu bliſko pschedepinaja a evangeliſkich
tu a tam wjasaju do jeneho ſvjaſka: evangelsko-lutherſkich Saſ-
ſeje a starolutherſkich a evangeliſkich Pruskeje. Bě to wobras
w małym wot teho, ſchtož ſo ſamžny džen we Wittenbergu
Lutherowym ſta. Khěrluſche wot hudžby pschedewodžane wjasachu
wſchěch pschitomnych do jeneho wusnacža psched Bohom. Čſłowa
mlodženza pominachu pschitomnych ē luboſcži. A pschitomni
tam běchu s dalskich a namjeſnych ſakſkich wožadow jara wjele,
wjele pač tež s pruskich wožadow, kaž s Kschižowa, s Hbjelſka, se
Wuſfrancžiz, haj s Klětneho. Tačo ē wjecžoru ſo bližesche, khwa-
tachnych dom. Hrimanjia hrožachu. Tola njemóžachu nam pschi-
njescž druheho, thiba Božeho žohnowanja ſa hona, luki, pola,
ſahrody. —

— Vistovanje. M. w R. na Čestjatu Trojizu — B. w B.
fa 1. njedž. po Čewi. Tr.

Gamolwitz redaktor: farat Wyracę w Nokacizach.

• Čiščej Šmolerjez knihicíščerňe a kniharňe,
čap. društvo s vobmiesowanym rukovaniom, tv Budvščinje.